

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У ВАЉЕВУ
Р4. П.бр.1/14
25.08.2014. године
ВАЉЕВО

ВИШИ СУД У ВАЉЕВУ, судија Бранислав Ивановић, у ванпарничој ствари предлагача Данијела Јовановића из Ваљева, Седлари б.б., ради заштите права на суђење у разумном року, донео је дана 25. августа 2014. године,

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ захтев предлагача Данијела Јовановића за заштиту права на суђење у разумном року и УТВРЂУЈЕ да је у парничном поступку који се води пред Основним судом у Ваљеву у предмету П.бр.949/12 повређено право предлагача на суђење у разумном року.

НАЛАЖЕ СЕ Основном суду у Ваљеву да поступак у парничном предмету П.бр.949/12 оконча најкасније у року од 6 (шест) месеци од дана правноснажности овог решења.

Образложење

Предлагач Данијел Јовановић из Седлара поднео је овоме суду на дан 25.07.2014. године захтев за заштиту права на суђење у разумном року и навео да је пред Основним судом у Ваљеву у предмету П.бр.949/12 у току парнични поступак, покренут по тужби овде предлагача против туженог Далибора Јовановића из Седлара, а ради иселења туженог из непокретности тужиоца. У поднетом предлогу - захтеву за заштиту права на суђење у разумном року предлагач је детаљно изнео ток парничног поступка од подношења тужбе у тој ствари на дан 19.03.2012. године до дана подношења захтева и тражио је да овај суд утврди повреду права на суђење у разумном року, наводећи да је од дана подношења тужбе до подношења захтева у овој ствари протекло две године и четири месеца, као и да се одреди најкраћи рок ради окончања поступка у напред наведеној парничној ствари.

Одлучујући о поднетом захтеву за заштиту права на суђење у разумном року Виши суд у Ваљеву је извршио увид у списе предмета Основног суда у Ваљеву П.бр.949/12, а ради утврђивања чињенице и околности од значаја за одлучивање у овој правној ствари, па

је тако утврдио да је предлагач, као тужилац, на дан 19.03.2012. године поднео Основном суду у Ваљево тужбу против Далибора Јовановића из Седлара б.б., као туженог, са тужбеним захтевом којим је тражио да се тужени обавезе да се исели из породичне стамбене зграде, постојеће на кат. парц. бр.112/4, уписане у лист непокретности бр.321, КО Седлари и уз обавезу туженог да овај објекат, испражњен од лица и ствари, преда тужиоцу. Поводом ове тужбе формиран је предмет П.бр.949/12 и исти је додељен у рад судији Војиславу Лаловићу. Уз тужбу је поднет и препис листа непокретности бр.321 КО Седлари као доказ да је на кат. парцели бр.112/4 и објектима на истој у КО Седлари као власник уписан овде предлагач Данијел Јовановић.

Тужени је 24.05.2012. године доставио одговор на тужбу, након чега је првостепени суд одржао рочиште за главну расправу на дан 13.09.2012. године, на истом као доказ извео предложене писмене доказе и главну расправу закључио. Истога дана суд је донео решење да се главна расправа поново отвори.

Рочиште за главну расправу на дан 17.12.2012. године није одржано на молбу тужиоца, уз сагласност туженог, због спречености његовог пуномоћника услед смртног случаја. Истога дана тужени Далибор Јовановић подноси тужбу против овде предлагача Данијела Јовановића и Михајла Јовановића, са тужбеним захтевом да је поравнање које су туженици Данијел Јовановић из Седлара и Михајло Јовановић из Ваљева закључили пред Општинским судом у Ваљево 26.11.2009. године у предмету ЗР.бр.565/09 апсолутно ништаво и да не производи правно дејство. У тужби је стављен предлог да се туженом Михајлу Јовановићу, чије је боравиште у Аустрији непознато, постави привремени заступник. Овај предмет је формиран под бројем 2П.бр.3126/12.

Првостепени суд је затим одржао рочиште на дан 20.03.2013. године на којем је донео решење да се предметним списима 6П.бр.949/12, ради заједничког суђења и доношења јединствене одлуке, споји предмет истог суда 2П.бр.3126/12, након чега је овде предлагачу уручио тужбу са поуком о последицама права пропуштања одговора на тужбу, те да се тужба достави туженом Михајлу Јовановићу из Ваљева. Овде предлагач одговор на тужбу је доставио 26.03.2013. године, као и представку на дан 30.10.2013. године, у којој инсистира на хитном заказивању расправе. Након тога првостепени суд 4.11.2013. године доноси решење којим туженом Михајлу Јовановићу одређује привременом заступника, а тужиоцу Далибору Јовановићу налаже да на име трошкова постављања привременог заступника уплати износ од 45.000,00 динара. Туженици уз поднесак од 20.11.2013. године достављају и пуномоћје за заступање туженог Михајла Јовановића. Након тога, поднеском од 11.02.2014. године тужилац Далибор Јовановић подноси захтев да се ослободи обавезе предујмљења трошкова постављања привременог заступника.

По решењу првостепеног суда I Су.бр.1-40/14 од 18.02.2014. године предмет П.бр.949/12 се додељује у рад судији Ани Обрадовић, а којој је актом судске управе првостепеног суд VIII Су.бр.48-44/14 од 2.04.2014. године наложено што хитније заказивање рочишта, а што је инсистирао и овде предлагач поднеском од 18.06.2014. године. Решењем првостепеног суда VIII Су.бр.39-60/14 од 25.07.2014. године усвојен је захтев за изузеће судије Ане Обрадовић, те је предмет додељен у рад судији Небојши Тешићу.

Осим тога, предлагач је у захтеву предложио да се изврши увид у списе првостепеног суда VIII Су.бр.48-44/14, VIII Су.бр.48-83/13, VIII Су.бр.630/13 и VI Су.бр.1/14, па је овај суд извршио увид и у напред наведене списе, осим у списе судске управе првостепеног суда VIII Су.бр.630/13, за које је у акту првостепеног суда VIII Су.бр.269/14 од 31.07.2014. године наведено да исти не постоје. Из напред наведених списа судске управе првостепеног суда утврђено је да је овде предлагач на поступање првостепеног суда у парници П.бр.949/12 упутио више представки и то представку Министарству правде и државне управа на дан 23.12.2013. године, као и представке судској управи првостепеног суда на дан 20.11.2013. године и 1.04.2014. године.

Одредбом чл.32. ст.1. Устава Републике Србије утврђено је да свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка и оптужбама против њега.

Осим тога, Законом о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), који се примењивао током парничног поступка у предмету првостепеног суда П.бр.949/12, прописано је да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року (ст.1), као и да је суд дужан да поступак спроведе без одуговлачења са претходно утврђеним временским оквиром за предузимање парничних радњи и са што мање парничних трошкова (ст.2).

Оцењујући наводе и разлоге захтева за заштиту права на суђење у разумном року, а полазећи од утврђених чињеница и околности које се односе на предметни судски поступак, овај суд је утврдио да је оспорени парнични поступак покренут подношењем тужбе, тј.19.03.2012. године и да до разматрања захтева–предлога за заштиту права на суђење у разумном року још увек није правноснажно окончан, односно ради се о тзв. „живом предмету“ и у вези којег је предлагач поднео захтев за убрзање поступка. Из предњег произилази да парнични поступак, поводом кога је поднет захтев за заштиту права на суђење у разумном року, до времена подношења овог захтева, траје две године и четири месеца и још увек није окончан. Наведено трајање парничног поступка указује на то да поступак није окончан у оквиру стандарда разумног трајања судског поступка. Међутим, по схватању овог суда појам разумног трајања судског поступка је релативна категорија која зависи од низа чинилаца, а које је потребно проценити у сваком појединачном случају, с пре свега од сложености чињеничних и правних питања у конкретном предмету, понашања овде подносиоца захтева као странке у поступку, поступања надлежног суда који води поступак, као и природе захтева, односно значаја предметног права за предлагача.

Испитујући наведене критеријуме за утврђивања повреде права на суђење у разумном року у конкретном случају, Виши суд налази да се у конкретном случају ради о једноставним чињеничним и правним питањима о којима првостепени суд треба да заузме став и да то свакако не представља оправдање за досадашње трајање парничног поступка. По налажењу овога суда предмет тужбеног захтева је био од посебног значаја за предлагача, с обзиром да је тужбеним захтевом тражено исељење туженог из објекта чији је власник предлагач, који је као такав уписан у регистру непокретности, као и предаја у државину овог објекта предлагачу, при чему је и у тужби овде предлагача наведено да су односи странака лоши, да су странке често у конфликтним ситуацијама, па и уз физичке обрачуне.

Осим тога, овде предлагач није допринео дугом трајању поступка, при чему је предлагач више пута упућивао представке првостепеном суду и надлежном Министарству правде и државине управе, ради заказивања расправе и што бржег окончања поступка.

Основни разлог дугом временском трајању оспореног парничног поступка, по оцени овог суда, је недовољно ефикасно, односно неделотворно поступање првостепеног суда и услед тога је дошло до повреде права предлагача на суђење у разумном року које је зајемчено чл.32. ст.1. Устава Републике Србије, као и чл.6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, услед чега предлагач није добио судску заштиту у законском року. У досадашњем поступку првостепени суд је заказивао релативно мали број рочишта, при чему је одржао само два рочишта и то на дан 13.09.2012. године и 20.03.2013. године, и постоји више неприхватљиво дугих периода неактивности првостепеног суда и то од 26.03.2013. године када је овде предлагач дао одговор на тужбу, па у наредних седам месеци, када је предлагач представком од 30.10.2013. године тражио заказивање расправе, као и од фебруара 2014. године до 25.07.2014. године, када је предмет додељен у рад другом судији. Практично, у периоду од 26.03.2013. године до 25.07.2014. године, изузимајући период од 4.11.2013. до фебруара 2014. године, у оспореном парничном поступку уопште није ни поступано. Осим тога, до овако дугог трајања парничног поступка било је од утицаја и то што је за време трајања парничног поступка поступало троје судија (Војислав Лаловић до 18.02.2014. године, Ана Обрадовић до 25.07.2014. године и након тога судија Небојша Тешић). Првостепени суд није одредио временски оквир за спровођење поступка предвиђен одредбом чл.10. ст.2. у вези чл.308. ст.3. ЗПП и извршио је спајање предмета по тужби туженог Далибора Јовановића (2П.бр.3126/12) са предметом оспореног парничног поступка, и то на рочишту од 20.03.2013. године, иако у том моменту тужба није била достављена туженицима, па и овде предлагачу, што значи да парница није ни почела да тече по тужби у предмету 2П.бр.3126/12 (чл.203. ст.1.ЗПП), а по чл.328. ст.1. ЗПП првостепени суд може да споји парнице ради заједничког расправљања и то под условом ако пред истим судом тече више парница између истих лица или више парница у којима је исто лице противник разних тужилаца или разних тужених, ако би се тиме убрзало расправљање или смањили трошкови.

С обзиром да је оспорени парнични поступак још у току, а имајући у виду његово досадашње трајање, као и значај и природу захтеване судске заштите за предлагача, да се ради о утврђивању једноставних чињеничних и правних питања, Виши суд је наложио првостепеном суду да предметни парнични поступак оконча најкасније у року од шест месеци од дана правноснажности овог решења.

Из напред наведених разлога, а на основу напред наведених прописа, као и чл.8а и 8б Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова и чл.30. ст.1. Закона о ванпарничном поступку, одлучено је као у изреци овог решења.

Поука о правном леку:

Судија

Против овог решења може се изјавити жалба Врховном касационом суду у Београду у року од 15 дана од дана пријема овог решења, а преко овог суда.

Бранислав Ивановић